

Raadsvoorstel

<p>Team: Samenleving Steller: Ruben van den Ouden rm.van.den.ouden@sliedrecht.nl</p>	<p>Portefeuillehouder: Cees Paas</p>
<p>Onderwerp: Zienswijze Uitvoeringsscenario's en omvang van de capaciteit Leerplicht en Vroegtijdig Schoolverlaten (LVS)</p>	
<p>Openbaar: Ja</p>	<p>Afdoening motie en/of toezegging: Is hiermee een motie afgedaan? Nee Is hiermee een toezegging afgedaan? Nee</p>
<p>Zaaknummer: 2024-0024225</p>	<p>Fatale termijn: Wanneer de gemeenteraad het voorstel op 2 april 2024 behandelt, kan de griffie dit (onder voorbehoud van positieve besluitvorming) laten nazenden aan het bestuur van DG&J voor haar behandeling op 4 april 2024. Op 23 april 2024 kan de gemeenteraad het definitief besluit nemen.</p>
<p>Bestuurlijke route: College van burgemeester en wethouders Oordeelsvormend - Gemeenteraad Sliedrecht Besluitvormend - Gemeenteraad Sliedrecht</p> <p>PFO:</p>	<p>Planning: 12 maart 2024 2 april 2024 23 april 2024</p> <p>Dit Raadsvoorstel is afgestemd met portefeuillehouder Paas.</p>

Bijlagen

1. Zienswijze Uitvoeringsscenarios en omvang van de capaciteit Leerplicht en Vroegtijdig Schoolverlaten (LVS) - gemeente Sliedrecht
2. Adviesnota Voorstel uitvoeringsscenarios LVS ZHZ 2024 -2025
3. Voorgenomen besluit AB Uitvoeringsscenarios LVS 2023
4. Zienswijze voorstel Uitvoeringsscenarios LVS
5. Jaarverslag Leerplicht en Vroegtijdig Schoolverlaten
6. Aantallen Sliedrecht, Leerplicht en Vroegtijdig Schoolverlaten

Onderwerp

Zienswijze Uitvoeringsscenario's en omvang van de capaciteit Leerplicht en Vroegtijdig Schoolverlaten (LVS).

Beslispunt

De gemeenteraad voor te stellen om:

1. In te stemmen met de zienswijzebrief 'Uitvoeringsscenario's en omvang van de capaciteit Leerplicht en Vroegtijdig Schoolverlaten (LVS)'.

Samenvatting voor de raad:

De uitvoering van de Leerplichtwet is één van de wettelijke taken van de gemeente. In regio Zuid-Holland Zuid is dit belegd bij de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J), in de vorm van de organisatie 'Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten' (LVS). LVS beschermt het recht op onderwijs voor alle kinderen en draagt er zorg voor dat zoveel mogelijk jongeren, die daartoe in staat zijn, het onderwijs met een startkwalificatie verlaten.

Vanaf het schooljaar 2020 – 2021 is de werkdruk van de DG&J aangaande LVS toegenomen. In april 2023 is vanuit het Algemeen Bestuur van DG&J ingestemd met een tijdelijke uitbreiding van de capaciteit van LVS. De kosten voor deze uitbreiding (€ 25.000) zijn in 2023 verwerkt in de eerste bestuursrapportage.

Er is een viertal scenario's uitgewerkt (zie bijlage 1). In november 2023 is door het Algemeen Bestuur van de DG&J een voorgenomen besluit genomen om scenario 3 en 4 verder uit te werken in een bestuursopdracht.

Voor de uitwerking van scenario 3 en 4 wil het algemeen bestuur van DG&J de zienswijzen vanuit de verschillende gemeenten ophalen. Om die reden wordt ook uw raad gevraagd om voorafgaand aan dit ontwikkelingsproces uw zienswijze mee te geven. Deze wordt door het bestuur betrokken bij het formuleren van de bestuursopdracht.

Inleiding

De uitvoering van de Leerplichtwet is één van de wettelijke taken van de gemeente. In regio Zuid-Holland Zuid is dit belegd bij de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J), in de vorm van de organisatie 'Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten' (LVS). LVS beschermt het recht op onderwijs voor alle kinderen en draagt er zorg voor dat zoveel mogelijk jongeren, die daartoe in staat zijn, het onderwijs met een startkwalificatie verlaten.

Vanaf het schooljaar 2020 – 2021 is de werkdruk van de DG&J aangaande LVS toegenomen. Dit lijkt vooral te worden veroorzaakt door mentale problemen onder leerlingen die mogelijk voortvloeien uit de periode waarin coronamaatregelen golden. Door de toename van het aantal verzuimmeldingen, en onvoldoende capaciteit om deze meldingen op te vangen, heeft LVS in het najaar van 2022 aangegeven hun dienstverlening af te schalen. In april 2023 is vanuit het Algemeen Bestuur van DG&J ingestemd met een tijdelijke uitbreiding van de capaciteit van LVS, zodat alle werkzaamheden weer voldoende konden worden opgepakt. De kosten voor deze uitbreiding (€ 25.000) zijn in 2023 verwerkt in de eerste bestuursrapportage.

Onderdeel van de bekostiging van de tijdelijke uitbreiding was een opdracht aan het bestuur van LVS om aan de hand van diverse scenario's een voorstel te doen over de structurele rol en inzet van LVS, inclusief bijbehorende benodigde formatie en begroting voor de toekomst. Deze opdracht heeft geleid tot de uitwerking van een viertal scenario's (zie bijlage 1). In november 2023 is door het Algemeen Bestuur van de DG&J een voorgenomen besluit genomen om scenario 3 en 4 verder uit te werken in een bestuursopdracht.

Uitvoeringsscenario 3 richt zich op het aanscherpen van de huidige afspraken in de ketensamenwerking om zodoende de efficiëntie en effectiviteit in de aanpak van schoolverzuim te bevorderen. Er zal een regionaal verbeterprogramma schoolverzuim/schooluitval worden opgesteld, met een concrete aanpak van de knelpunten in de ketensamenwerking. In dit scenario wordt voorgesteld om het jaar 2024 te benutten om tot aangescherpte afspraken in de ketensamenwerking te komen, deze in uitvoering te brengen en op basis daarvan vast te stellen wat de structurele inzet en capaciteit van LVS (en overige ketenpartners) zou moeten zijn.

Uitvoeringsscenario 4 start vanuit dezelfde aanpak als scenario 3, maar is tevens gericht op een fundamentele herbezinning op de werkwijze in de keten, waarbij vroegsignalering, preventie en normalisatie centraal staan. Dit is echter een proces dat nog veel tijd zal kosten. Hierdoor staat in 2024 scenario 3 centraal. Om de passende basisformatie bij LVS in stand te houden, is ervoor gekozen om de tijdelijke capaciteit in 2024 nog niet af te bouwen (bijlage 2).

Voor de uitwerking van scenario 3 en 4 wil het algemeen bestuur van DG&J de zienswijzen vanuit de verschillende gemeenten ophalen. Om die reden wordt ook uw raad gevraagd om voorafgaand aan dit ontwikkelingsproces uw zienswijze mee te geven. Deze wordt door het bestuur betrokken bij het formuleren van de bestuursopdracht.

Nb. voor de meest actuele cijfers uit Sliedrecht verwijst het college naar Bijlage 5 bij dit raadsvoorstel.

Beoogd effect

- De zienswijze van de gemeente Sliedrecht draagt bij aan een juiste formulering van de bestuursopdracht over de uitvoeringsscenario's Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten.
- Door de bestuursopdracht en de tijdelijke uitbreiding van de capaciteit bij LVS, komen we tot een structurele en effectieve aanpak van schoolverzuim in de regio.
- Een structurele en effectieve aanpak van leerplicht en voortijdig schoolverlaten leidt tot minder schoolverzuim.
- Minder schoolverzuim zorgt ervoor dat leerlingen een passende opleiding kunnen volgen die meer kansen op de arbeidsmarkt biedt.

Argumenten

1.1 Invloed van de gemeenteraden op de bestuursopdracht.

Door het geven van een zienswijze kan de raad op de punten die zij belangrijk vindt, sturing geven. Het Dagelijks Bestuur betreft alle ontvangen zienswijzen bij de advisering aan het Algemeen Bestuur over de definitieve besluitvorming.

1.2 De zienswijze is ambtelijk integraal afgestemd.

Vanuit zowel Onderwijs, Financiën en Jeugd is meegewerkt aan deze concept zienswijze.

1.3 Het belang van een goed uitgeruste dienst LVS is groot.

Het belang van leerplicht en de aanpak voortijdig schoolverlaten staat buiten kijf. Het is erop gericht dat de Sliedrechtse leerlingen hun schoolloopbaan succesvol kunnen afmaken, zodat zij een goede kans op de arbeidsmarkt maken (ook bij minder economische voorspoed), zodat zij later in hun onderhoud kunnen voorzien. De zienswijzen zijn daarom gericht op het effectief functioneren van de dienst. Dat betekent dat kwaliteit voorop staat wat o.a. inhoudt dat het personeel adequaat opgeleid is, de mogelijkheid heeft tot bijscholing en expertiseopbouw en goed aangestuurd wordt. Daarnaast is een preventieve aanpak van belang, waarmee voorkomen wordt dat jongeren voortijdig uitvallen. Dat betekent dat de leerplichtambtenaren opereren in de bestaande zorgstructuren binnen het onderwijs en de gemeenten, zodat zij vroegtijdig op de hoogte zijn van problematiek en snel ingeschakeld worden.

Belangrijke voorwaarde is dat er voldoende capaciteit is bij LVS en dat deze uiteindelijk structureel wordt ingebed binnen de organisatie.

1.4 Regiofunctie van scholen.

Zoals in de zienswijze benoemd, dient LVS aan te sluiten op de zorgstructuren van de gemeenten, maar ook zeker op de zorgstructuur van de scholen met een regionale functie, bijvoorbeeld de scholen voor voortgezet en gespecialiseerd onderwijs. Deze scholen krijgen leerlingen uit de hele regio. Dit vraagt om een gerichte aanpak per school. De input van deze scholen kan daarom niet ontbreken.

1.5 Het college onderschrijft de keuze voor uitvoeringsscenario 3 en 4.

Een fundamentele herbezinning van de schoolverzuimaanpak naar preventie en normalisering zoals beschreven in uitvoeringsscenario 4 is nodig. We zien de laatste jaren een trend van stijgend schoolverzuim en een groeiende behoefte aan de inzet van leerplicht. We verwachten dat deze trend omgebogen kan worden door de beweging van curatief naar preventief te maken en vinden het belangrijk dat leerplicht hier snel bij aanhaakt. We zien ook dat de beoogde regionale

preventieinfrastructuur nog in de kinderschoenen staat en dat er een langere periode met partners nodig is om dit op te bouwen. Wat dat betreft verwachten wij dat eind 2024 de nieuwe aanpak voor de ketensamenwerking nog niet in de praktijk gebracht is, waarschijnlijk is daar nog meer tijd voor nodig en dat betekent dat er ook in 2024 nog extra formatie nodig zal zijn.

Kanttekeningen / Risico's

1.1 De gemeente Sliedrecht is één van de gemeenten die een zienswijze indient. Het is vooralsnog niet bekend wat in de andere gemeenteraden besloten wordt.

1.2 Het voorgestelde scenario 3 betekent voor gemeente Sliedrecht een incidentele bijdrage van €25.937 in 2024. Dit is niet opgenomen in onze begroting 2024.

1.3 Pas eind 2024 vindt op grond van de uitkomsten van de bestuursopdracht de besluitvorming plaats over de structurele capaciteitsbehoefte van LVS. Vervolgens kan het algemeen bestuur daar een besluit over nemen. Dit besluit kunnen wij dan waarschijnlijk niet meer verwerken in onze begroting 2025. Het risico is reëel dat er voor 2025 wederom een incidentele bijdrage gevraagd zal worden.

1.4 In de argumentatie wordt het belang van preventieve inzet benoemd. De verwachting is dat een preventieve aanpak op de lange termijn kosten bespaart. Deze kostenbesparing is lastig expliciet te maken. Het dilemma is dat een stevige preventieve aanpak belangrijk is, maar dat er op termijn ook rekening houden moet worden met bezuinigingen voor het financiële ravijnjaar 2026.

Financiën

In april 2023 is er voor gekozen om de capaciteit van LVS regionaal tijdelijk uit te breiden met 4,6 fte. Deze kosten zijn in de eerste bestuursrapportage van 2023 meegenomen. Voor 2024 bedraagt de incidentele financiering van de extra capaciteit voor Sliedrecht € 25.937 op basis van 3.973 Sliedrechtse leerlingen tussen de 5 en 17 jaar. Deze kosten zijn niet in de begroting 2024 van de gemeente Sliedrecht opgenomen en zullen dan opgenomen moeten worden aan de hand van een herziene begroting 2024 van de DG&J. Het kan zijn dat de incidentele financiering uiteindelijk een structureel karakter krijgt na afronding van de genoemde bestuursopdracht. Dit zou betekenen dat er middelen gereserveerd moet worden in de toekomstige jaren. De gemeente houdt echter, net als andere gemeenten, rekening met het financieel ravijnjaar 2026 en de bijkomende gevolgen. Het kan dus voorkomen dat een structurele uitbreiding van het budget voor LVS in Sliedrecht niet realistisch is.

Wet- en regelgeving / Juridische zaken

De mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen bestaat op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). In de nota verbonden partijen is opgenomen dat het college de gemeenteraad in de gelegenheid stelt om zienswijzen in te dienen. Daaraan wordt met dit voorstel voldaan.

Duurzaamheid

N.v.t.

Inclusiviteit

Het uitgangspunt dat iedereen kan deelnemen in de samenleving wordt versterkt door kansen te bieden om hierin succes te behalen. Voorkomen van schoolverlaten leidt tot afronding van een opleiding. Een opleiding biedt meer kansen op structureel succes op de arbeidsmarkt. Dit vergroot de kansen op participatie in de samenleving.

Tijdspad, monitoring en evaluatie m.b.t. voorgesteld raadsbesluit

Wanneer alle gemeenteraden hun zienswijzen hebben ingediend zal het bestuur van de DG&J aan de slag gaan met een bestuursopdracht.

Communicatie / Participatie

Na vaststelling door de raad wordt de brief met zienswijze verstuurd aan het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid.

Vervolprocedure (inspraak/publiceren)

De zienswijzen van de betrokken gemeenteraden op dit voorgenomen besluit worden aan het Algemeen Bestuur van 4 april 2024 aangeboden. Over de inhoud en vervolg van de bestuursopdracht zal uw gemeenteraad in kwartaal drie van 2024 worden geïnformeerd.

Eerdere besluitvorming c.q. bronvermelding

In december 2022 informeerde LVS de gemeenten en scholen in Zuid-Holland Zuid, dat de disbalans tussen de gevraagde inzet van LVS en de beschikbare capaciteit niet langer houdbaar was. Om uitval van consultants te voorkomen en binnen de beschikbare budgetten te blijven, zag LVS zich genoodzaakt om tot een tijdelijke inperking of afschaling van haar werkzaamheden te komen. Het Algemeen Bestuur DG&J stemde in april 2023 in met een tijdelijke uitbreiding van de capaciteit LVS met 4,6 fte inhuur tot 31 december 2023.